

31992L0112

1992.12.31.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 409/11

**A TANÁCS 92/112/EGK IRÁNYELVE
(1992. december 15.)**

**a titán-dioxid-ipar hulladékai által okozott szennyezés csökkentésére és lehetséges megszüntetésére
kidolgozott programok közelítését szolgáló eljárásokról**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésére és különösen annak 100a. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

az Európai Parlamenttel együttműködve ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel a titán-dioxid-ipar hulladékai által okozott szennyezés csökkentésére és lehetséges megszüntetésére kidolgozott programok közelítését szolgáló eljárásokról szóló, 1989. június 21-i 89/428/EGK tanácsi irányelvet ⁽⁴⁾ a Bíróság 1991. június 11-én hozott ítélete megfelelő jogi alap hiányában ⁽⁵⁾ hatályon kívül helyezte;

mivel amennyiben a tagállamok megtették a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megfeleljenek az említett irányelv előírásainak, nincs szükség arra, hogy az ezen irányelvnek való megfelelés biztosítására új intézkedéseket hozzanak, feltéve, hogy a már megtett intézkedések az utóbbival összhangban vannak;

mivel az említett irányelv hatályon kívül helyezésével keletkezett joghézag kedvezőtlen hatással lehet a környezetre és a titán-dioxidot gyártó ágazat versenyfeltételeire; mivel az említett irányelv által létrehozott lényegi körülményeket szükséges visszaállítani;

mivel ezen irányelv célja a titán-dioxid-gyártás feltételeire vonatkozó nemzeti jogszabályok közelítése az iparágban tevékenységet folytató különböző termelők közötti verseny jelenlegi torzulásának kiküszöbölése és a magas szintű környezetvédelem biztosítása érdekében;

mivel a titán-dioxid-iparból származó hulladékról szóló, 1978. február 20-i 78/176/EGK tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ és különösen annak 9. cikke megköveteli a tagállamoktól, hogy programokat dolgozzanak ki az 1978. február 20-án már meglévő ipari létesítményekből származó hulladékok által okozott szennyezés fokozatos csökkentésére és megszüntetésére;

mivel e programok a folyékony-, a szilárd- és a gázhalmazállapotú hulladékok által okozott szennyezés csökkentésére 1987. július 1-jéig megvalósítandó általános célokat tűznek ki; mivel e programokat a Bizottsághoz be kellett nyújtani, hogy az megfelelő javaslatokat nyújthasson be a Tanácsnak azok közelítése érdekében, figyelemmel a hulladékok által okozott szennyezés csökkentésére és esetleg teljes megszüntetésére, valamint a titán-dioxid-iparban uralkodó versenyfeltételek javítására;

mivel a vízi környezet védelme érdekében a hulladéklerakást, és egyes hulladékok, különösen a szilárd és az erősen savas hulladékok kibocsátását meg kell tiltani, továbbá más hulladékok, különösen a enyhén savas hulladékok és a semlegesített hulladékok kibocsátását fokozatosan csökkenteni kell;

mivel a meglévő ipari létesítményeknek megfelelő hulladékkezelő rendszereket kell alkalmazniuk annak érdekében, hogy az előírt határidőkre elérjék a kitűzött célokat;

mivel e rendszerek bevezetésekor jelentős mértékű műszaki-gazdasági nehézségek léphetnek fel az egyes létesítményekből származó enyhén savas hulladékok és semlegesített hulladékok esetén; mivel ezért a tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani, hogy e rendelkezések alkalmazását elhalasszák azzal a feltétellel, hogy a szennyezés hatékony csökkentésére programokat dolgozzanak ki és nyújtanak be a Bizottságnak; mivel abban az esetben, ha a tagállamok ilyen nehézségeket tapasztalnak, a Bizottságot fel kell hatalmazni a vonatkozó határidők meghosszabbítására;

⁽¹⁾ HL C 317., 1991.12.7., 5. o.

⁽²⁾ HL C 94., 1992.4.13., 158. o. és HL C 305., 1992.11.23.

⁽³⁾ HL C 98., 1992.4.21., 9. o.

⁽⁴⁾ HL L 201., 1989.7.14., 56. o.

⁽⁵⁾ Közösség kontra Tanács C-300/89. sz. ügyben 1991. június 11-én hozott ítélet (még nem tették közzé).

⁽⁶⁾ HL L 54., 1978.2.25., 19. o. A legutóbb a 83/29/EGK irányelvvel (HL L 32., 1983.2.3., 28. o.) módosított irányelv.

mivel egyes hulladékok kibocsátásait illetően a tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani, hogy minőségi célok elérését tűzzék ki úgy, hogy az eredmények minden szempontból egyenértékűek legyenek a határértékek alkalmazásával kapott eredményekkel; mivel ezt az egyenértékűséget a Bizottság számára benyújtandó programban bizonyítani kell;

2. cikk

(1) Ezen irányelv alkalmazásában:

a) a szulfát-eljárás esetén:

– *szilárd hulladék:*

– a gyártáskor alkalmazott kénsavas feltárást követően visszamaradó oldhatatlan ércmaradék,

– ásványi vas-szulfát, azaz kristályos vas-szulfát ($\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$),– *erősen savas hulladék:*– a titanilszulfát-oldat hidrolízisét követő szűrési fázisból származó anyalúgok. Ha ezen anyalúgok kapcsolatba kerülnek olyan enyhén savas hulladékokkal, amelyek összességében 0,5 %-nál több szabad kénsavat és különböző nehézfémeket ⁽³⁾ tartalmaznak, az anyalúgot és a hulladékot erősen savas hulladéknak kell tekinteni,– *kezelési hulladék:*

– erősen savas hulladék kezelése (töményítése vagy semlegesítése) során képződő, szűrővel eltávolított sók, iszapok és folyékony hulladékok, amelyek különböző nehézfémeket tartalmaznak, kivéve azokat a semlegesített és szűrt vagy dekantált hulladékokat, amelyek nehézfémeket csak nyomokban tartalmaznak, amelyeknek pH-ja a hígítást megelőzően 5,5 fölött volt,

– *enyhén savas hulladék:*

– mosóvizek, hűtővizek, kondenzátumok, valamint egyéb iszapok és folyékony hulladékok, amelyek nem tartoznak a fenti definíciók által meghatározott hulladékok közé, és amelyek 0,5 % vagy ennél kevesebb szabad kénsavat tartalmaznak,

– *semlegesített hulladék:*

– bármely folyadék, amelynek a pH-ja 5,5 fölött van, nehézfémeket csak nyomokban tartalmaz, és amelyet erős vagy enyhén savas hulladékból a savasság és a nehézfém-tartalom csökkentése érdekében végzett kezelés után szűrővel vagy dekantálással közvetlenül nyertek,

– *por:*

– a termelőüzemekből származó bármely por, különösen érc- és pigmentpor,

mivel a kén-dioxidra és a lebegő porra vonatkozó levegőminőségi határértékekről és irányértékekről szóló, 1980. július 15-i 80/779/EGK tanácsi irányelvben ⁽¹⁾, valamint az ipari létesítmények által okozott levegőszennyezés elleni küzdeletről szóló, 1984. június 28-i 84/360/EGK tanácsi irányelvben ⁽²⁾ a tagállamok számára előírt kötelezettségek sérelme nélkül célszerű a levegő minőségét a titán-dioxid-iparból származó gázhalmazállapotú kibocsátásokra vonatkozó, megfelelő emissziós előírások rögzítésével védeni;

mivel az intézkedések hatékony alkalmazásának igazolása érdekében a tagállamoknak vállalniuk kell, hogy ellenőrzik minden egyes létesítmény tényleges termelését;

mivel a titán-dioxid-iparból származó valamennyi hulladékképződést meg kell akadályozni, illetve a hulladékot újra kell hasznosítani, amennyiben az műszaki és gazdasági szempontból megvalósítható, és mivel e hulladékokat az emberi egészség, illetve a környezet veszélyeztetése nélkül kell hasznosítani, illetve ártalmatlanítani,

mivel ezen irányelv rendelkezései nem érintik a tagállamok jogát, hogy az ezen irányelv által szabályozott területeken szigorúbb környezetvédelmi rendelkezéseket tartsanak fenn, vagy bocsássanak ki;

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Ezen irányelv a 78/176/EGK irányelv 9. cikkének ⁽³⁾ bekezdése által megkövetelt módon eljárásokat határoz meg a meglévő ipari létesítményekből származó szennyezés csökkentésére és megszüntetésére kidolgozott programok közelítésére, és célja a titán-dioxid-ipar versenyfeltételeinek javítása.

⁽¹⁾ HL L 229., 1980.8.30., 30. o. A legutóbb a 89/427/EGK irányelvvel (HL L 201., 1989.7.14., 53. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 188., 1989.7.16., 20. o.

⁽³⁾ Ez a definíció vonatkozik arra az erősen savas hulladékra is, amit a 0,5 % vagy ennél kevesebb szabad kénsavtartalom eléréséig hígítottak.

- SO_x :
 - a gyártási és a belső hulladékkezelési folyamatok különböző szakaszaiban felszabaduló, gáz-halmazállapotú kén-dioxid és kén-trioxid, beleértve a savcseppeket is;
- b) a klór-eljárás alkalmazása esetén:
 - *szilárd hulladék*:
 - a gyártási folyamat során bevezetett, klórral nem reagáló, oldhatatlan ércmaradékok,
 - a titán-tetraklorid előállításából származó, szilárd halmazállapotú fém-kloridok és fém-hidroxidok (a szűrést követően visszamaradó anyagok),
 - a titán-tetraklorid előállításakor képződő koksamaradékok,
 - *erősen savas hulladék*:
 - 0,5 %-nál több szabad sósavat és különböző nehézfémeket tartalmazó hulladék ⁽¹⁾,
 - *kezelési hulladék*:
 - erősen savas hulladék kezelése (töményítése vagy semlegesítése) során képződő, szűrővel eltávolított sók, iszapok és folyékony hulladékok, amelyek különböző nehézfémeket tartalmaznak, kivéve azokat a semlegesített és szűrt vagy dekantált hulladékokat, amelyek nehézfémeket csak nyomokban tartalmaznak, és amelyek pH-ja a hígítást megelőzően 5,5 fölött volt,
 - *enyhén savas hulladék*:
 - mosóvizek, hűtővizek, kondenzátumok, valamint egyéb iszapok és folyékony hulladékok, amelyek nem tartoznak a fenti definíciók által meghatározott hulladékok közé, és amelyek 0,5 % vagy ennél kevesebb szabad sósavat tartalmaznak,
 - *semlegesített hulladék*:
 - bármely folyadék, amelynek pH-értéke 5,5 fölött van, nehézfémeket csak nyomokban tartalmaz, és amelyet erős vagy enyhén savas hulladékból a savasság és a nehézfém-tartalom csökkentése érdekében végzett kezelés után szűrővel vagy dekantálással közvetlenül nyertek,

⁽¹⁾ Ez a fogalom meghatározás vonatkozik arra az erősen savas hulladékra is, amit a 0,5 % vagy ennél kevesebb szabad kénsavtartalom eléréséig hígítottak.

- *por*:
 - a termelő üzemekből származó bármely por, különösen érc-, pigment- és szénpor,
- *klór*:
 - a gyártási folyamat különböző fázisaiban felszabaduló gáz-halmazállapotú klór;
- c) a szulfát-eljárás vagy a klór-eljárás alkalmazása esetén:
 - *lerakás*:
 - a különböző anyagoknak hajókról vagy repülőgépről ⁽²⁾ a felszíni belvizekbe, tengerparti vizekbe, a parti tengerekbe vagy a nyílt tengerekbe történő bármely szándékos bevezetése.

(2) A 78/176/EGK irányelvben meghatározott fogalmakat azonos jelentésben használjuk ebben az irányelvben is.

3. cikk

A 2. cikkben meghatározott bármelyik szilárd hulladék, erősen savas hulladék, kezelési hulladék, enyhén savas hulladék vagy semlegesített hulladék lerakása 1993. június 15-től kezdődően tilos.

4. cikk

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megtiltsák a hulladékoknak az ország felszíni vizeibe, a belső tengerpart menti vizekbe, a felségvizekbe és a nyílt tengerekbe történő kibocsátását:

- a) a szulfát-eljárás alkalmazása esetén a meglévő ipari létesítményekből származó szilárd hulladéokra, erősen savas hulladéokra és kezelési hulladéokra:
 - 1993. június 15. napjával kezdődően valamennyi fent felsorolt vízbe;
- b) a klór-eljárás alkalmazása esetén a meglévő ipari létesítményekből származó szilárd hulladéokra és erősen savas hulladéokra:
 - 1993. június 15. napjával kezdődően valamennyi fent felsorolt vízbe.

5. cikk

Azon tagállamok esetében, amelyeknél a 4. cikk szerinti határidők betartása súlyos műszaki és gazdasági nehézséget jelent, a Bizottság engedélyt adhat a határidő meghosszabbítására, feltéve hogy 1993. június 15-ig a Bizottság elé terjesztik e hulladékkibocsátások hatékony csökkentésére kidolgozott programjukat. E programnak a kibocsátások 1993. június 30-ig történő végleges megtiltását kell eredményeznie.

⁽²⁾ „Hajón és repülőgépen” értjük a vízben közlekedő hajó és a levegőben közlekedő repülőgép valamennyi típusát. E kifejezés magában foglalja a légpárnás járművet, az úszó járművet, függetlenül attól, hogy önjáró-e vagy sem, valamint a rögzített vagy mobil úszóműveket.

Ezen irányelv elfogadását követő legkésőbb három hónapon belül tájékoztatni kell a Bizottságot minden ilyen esetről, és meg kell tartani az ezzel kapcsolatos konzultációkat. A Bizottság tájékoztatja a többi tagállamot.

6. cikk

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a hulladékki-bocsátás csökkentése érdekében, az alábbi rendelkezéseknek megfelelően:

a) szulfát-eljárást alkalmazó meglévő ipari létesítmények esetén:

- enyhén savas hulladék és semlegesített hulladék bármely vízbe történő kibocsátását 1993. december 31-ig az előállított titán-dioxid tonnánkénti mennyiségére vonatkoztatott 800 kg össz-szulfát (ami azonos a szabad kénsavban és a fém-szulfátokban lévő SO_4 -ionokkal) mennyiségénél nem magasabb fajlagos értékre;

b) klorid-eljárást alkalmazó meglévő ipari létesítmények esetén:

- enyhén savas hulladék, kezelési hulladék és semlegesített hulladék bármely vízbe történő kibocsátását 1993. június 15-ig csökkentik az előállított titán-dioxid tonnánkénti mennyiségére vonatkoztatott alábbi össz-klorid (ami azonos a szabad sósavban és a fém-kloridokban lévő Cl-ionokkal) fajlagos értékekre:

- semleges rutil használatokor 130 kg,
- szintetikus rutil használatokor 228 kg,
- salak használatokor 450 kg.

Amennyiben a létesítmény többféle ércet használ fel, a fajlagos értékeket a felhasznált ércek mennyiségének arányában alkalmazzák.

7. cikk

A hazai felszíni vizek kivételével a tagállamok legkésőbb 1994. december 31-ig meghosszabbítják a 6. cikk a) pontjában előírt határidőt, ha azt jelentősebb műszaki-gazdasági nehézségek megkövetelik, és feltéve hogy 1993. június 15-ig benyújtják a Bizottsághoz az ezen hulladékok kibocsátásának hatékony csökkentésére vonatkozó programot. E program lehetőséget adhat az előállított titán-dioxid tonnánkénti mennyiségére vonatkoztatott alábbi fajlagos határérték elérésére a megadott időpontig:

- enyhén savas hulladék és semlegesített hulladék esetén: 1 200 kg – 1993. június 15.,
- enyhén savas hulladék és semlegesített hulladék esetén: 800 kg – 1994. december 31.

Ezen irányelv elfogadását követő legkésőbb három hónapon belül tájékoztatják a Bizottságot minden ilyen esetről, és megtartják az ezzel kapcsolatos konzultációkat. A Bizottság tájékoztatja a többi tagállamot.

8. cikk

(1) A 6. cikk szerinti követelményekre figyelemmel a tagállamok választhatják azt, hogy a megfelelő határértékekhez kapcsolódó minőségi célokat úgy alkalmazzák, hogy azok hatásai környezet védelme és a verseny torzulásának elkerülése szempontjából egyenértékűek az ezen irányelvben megállapított határértékek hatásaival.

(2) Ha a tagállam a minőségi célok alkalmazása mellett dönt, programot ⁽¹⁾ nyújt be a Bizottságnak, amelyben bemutatja, hogy ezen intézkedések a környezet védelme és a verseny torzulásának elkerülése szempontjából egyenértékűek a határértékek által elérhető hatásokkal azokra a határidőkre, amikor e határértékeket a 6. cikk rendelkezéseivel összhangban alkalmazzák.

Ezt a programot legkésőbb 6 hónappal a tagállam által a minőségi célok alkalmazásának javasolt időpontja előtt nyújtják be a Bizottság számára.

Ezen programot a Bizottság a 78/176/EGK irányelv 10. cikkében meghatározott eljárásokkal összhangban értékeli.

A Bizottság tájékoztatja erről a többi tagállamot.

9. cikk

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a légkörbe történő kibocsátások csökkentése érdekében az alábbi rendelkezésekkel összhangban:

a) a szulfát-eljárást alkalmazó meglévő ipari létesítmények esetében:

- i. a porkibocsátást a fő kibocsátóforrások esetén 50 mg/nm^3 ⁽²⁾ értéket meg nem haladó értékre, minden egyéb forrás ⁽³⁾ esetén 150 mg/nm^3 ⁽²⁾ értéket meg nem haladó értékre csökkentik 1993. december 31-ig;
- ii. SO_x esetében a titán-dioxid-gyártás feltárási és kalcinálási lépéseiből származó kibocsátásokat az előállított titán-dioxid tonnánkénti mennyiségére vonatkoztatva – SO_2 -egyenértékben számítva – 10 kg SO_x értéket meg nem haladó értékre csökkentik 1995. január 1-jéig;

⁽¹⁾ Ezen információt a 78/176/EGK irányelv 14. cikke előírásainak megfelelően kell átadni vagy külön, ha a körülmények ezt megkövetelik.

⁽²⁾ Köbméter 273 K hőmérséklet és 101,3 kPa nyomás mellett.

⁽³⁾ A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot azokról a kisebb forrásokról, amelyeket nem vesznek figyelembe az intézkedésekben.

- iii. a tagállamok megkövetelik, hogy savcseppek emissziójának megakadályozásához szükséges eszközöket szereljének fel;
- iv. a hulladéksav töményítését végző üzemek nem bocsátanak ki – SO₂-egyenértékben számítva – 500 mg/nm³ SO_x értéknel nagyobb mennyiséget ⁽¹⁾;
- v. a hulladék kezelése során képződő sók pörkölését végző üzemeket az SO_x emisszió csökkentése érdekében felszerelik azzal az elérhető legjobb technológiával, amely még nem jelent túl nagy költséget;
- b) a klorid-eljárást alkalmazó meglévő ipari létesítmények esetében:
- i. a porkibocsátást a fő kibocsátóforrások esetén 50 mg/nm³ ⁽²⁾ értéket meg nem haladó mértékre, minden egyéb forrás ⁽³⁾ esetén 150 mg/nm³ értéket ⁽²⁾ meg nem haladó értékre csökkentik 1993. június 15-ig;
- ii. a klór-kibocsátást 1993. június 15-ig 5 mg/nm³ ⁽⁴⁾ napi átlagkoncentrációt meg nem haladó koncentrációra és bármely időpontban vizsgálva 40 mg/nm³ értéket meg nem haladó értékre csökkentik.

(2) Ezen irányelv nem érinti a 80/779/EGK irányelvben rögzített rendelkezéseket.

(3) A légkörbe történő SO_x-kibocsátásokkal kapcsolatos mérési referenciamódszereket a melléklet ismerteti.

10. cikk

A tagállamok egyes létesítményeik tényleges termelésével összefüggésben a 6., 8. és a 9. cikkben meghatározott értékekre és a csökkenésekre vonatkozó megfigyelést végeznek.

11. cikk

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a titán-dioxid-iparból származó minden hulladék és különösen azon hulladékok, amelyek vízbe történő kibocsátása vagy öntése vagy légkörbe történő kibocsátása tilos:

- képződését elkerülik vagy újrafelhasználását elvégezzék, ha az műszaki és gazdasági szempontból megvalósítható,
- újrafelhasználását vagy ártalmatlanítását az emberi egészség veszélyeztetése és a környezet károsítása nélkül végezzék el.

Ugyanezeket az elveket alkalmazzák a fent említett hulladék újrafelhasználásából vagy kezeléséből származó hulladéokra is.

12. cikk

(1) Azon tagállamok, amelyek még nem tették meg a szükséges intézkedéseket ezen irányelv előírásainak teljesítése érdekében, legkésőbb 1993. június 15-ig hatályba léptetik ezen intézkedéseket. Haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az irányelv követelményeinek kielégítésére elfogadott nemzeti rendelkezésekről.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz a hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell csatolni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat az előírásait, amelyeket az irányelv által szabályozott területen fogadtak el.

13. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1992. december 15-én.

a Tanács részéről

az elnök

M. HOWARD

(1) Új töményítési eljárások esetén a Bizottság hozzájárulhat ettől eltérő értékhez, ha a tagállamok be tudják bizonyítani, hogy nem állnak rendelkezésre olyan módszerek, amelyekkel el tudják érni ezt az előírást.

(2) Köbméter 273 K hőmérséklet és 101,3 kPa nyomás mellett.

(3) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot azokról a kisebb forrásokról, amelyeket nem vesznek figyelembe az intézkedéseikben.

(4) Ezek az értékek legfeljebb 6 gramm/tonna termelt titán-dioxid-mennyiségnek felelnek meg.

MELLÉKLET

A gáz-halmazállapotú SO_x kibocsátások mérési referenciamódszere

Az SO₂ és SO₃, valamint az egyes létesítmények által kibocsátott, SO₂-egyenértékben kifejezett savcseppek mennyiségeinek számításához figyelembe kell venni az adott tevékenység során kibocsátott gáz térfogatát és az SO₂/SO₃ azonos időtartam alatt mért átlagos értékét. Az időegység alatt kibocsátott SO₂/SO₃ mennyiségét azonos hőmérséklet és nedvességtartalom mellett kell meghatározni.
